

Casus beschrijvingen Begeleiding en Samenwerking

Tools bij begeleiden van mbo-studenten niveau 1 en 2
en interprofessioneel samenwerken

Colofon

AUTEURS

Diana van Dijk

Rineke Keijzer

Sandra Lohman

Paul van der Aa

SUBSIDIE

RAAK-publiek

projectnummer RAAK.PUB07.018

PRODUCTIE

Jargo design

GEBRUIK MATERIAAL

Deze casusbeschrijvingen zijn onderdeel van de handreiking voor begeleiders in het mbo niveau 1 en 2 en praktijkbegeleiders binnen leerbedrijven, en kan met de volgende bronvermelding vrij gebruikt worden:

Van Dijk, D., Keijzer, R., Lohman, S., & van der Aa, P. (2023). *Kansrijke Entree. Handreiking voor begeleiden van mbo-studenten niveau 1 en 2. Hogeschool Rotterdam.*

INHOUD

Inleiding	4
Doel	4
Samenstelling	4
Gebruik	4
Aan de slag	5
Casussen Begeleiding	5
Casus 1. Een goed beeld krijgen door betrokkenheid	6
Casus 2. In kleine stapjes groeit het zelfvertrouwen van Sanna	7
Casus 3. Inge krijgt inzicht in de gevolgen van haar gedrag	8
Casus 4. Inaya zet door omdat haar mentor in haar gelooft	9
Casussen Samenwerking	10
Casus 5. Korte lijntjes tussen school en stage	11
Casus 6. Stilte rondom Carlo	12
Casus 7. Frenk houdt iedereen voor de gek	13
Bijlage 1. Algemene kenmerken van passende begeleiding	14
Bijlage 2. Kenmerken van passende samenwerking	15

ZADKINE
STARTCOLLEGE

albeda

HOGESCHOOL
ROTTERDAM

Inleiding

Doel

Het doel van de casussen is verduidelijking en verdieping te bieden in het begrip van respectievelijk kenmerken van passende individuele begeleiding van Entree-studenten en kenmerken van effectieve interprofessionele samenwerking rondom Entree-studenten. Waar deze kenmerken in de beide checklists eenvoudig worden opgesomd met een puntsgewijze toelichting, krijgen zij uitvoerig aandacht in de casusbeschrijvingen. De kenmerken zitten meer of minder 'verstopt' in de casussen. Verder sluit elke casus af met enkele verdiepende en reflectieve vragen die de lezer prikkelen na te denken over relevante kenmerken in de betreffende casus en of deze kenmerken op een geëigende manier tot hun recht zijn gekomen. De vragen nodigen uit tot reflectie, alleen of met anderen. De casussen dienen zodoende als verdiepend materiaal bij de checklists en brengen kleur en diepgang aan.

In Bijlage 1 en 2 zijn respectievelijk de Algemene kenmerken van passende begeleiding en de Kenmerken van passende samenwerking opgenomen.

Samenstelling

De inhoud van de casussen komt voort uit de verzamelde velddata. Om herkenning van individuen uit te sluiten, zijn de casussen gedramatiseerd, gebaseerd op ware feiten.

Gebruik

Elke casus beslaat ongeveer 1 A4 exclusief de vragen. De omvang is expres beperkt om gebruik te stimuleren. Een casus kan inspireren bij de voorbereiding op een gesprek met een student of met een andere begeleider of na afloop worden geraadpleegd voor duiding of reflectie. Bij complexe situaties kunnen de casussen aangrijpingspunten aanreiken voor mogelijk handelingsrepertoire.

Verder zijn de casussen bruikbaar als didactisch of trainingsmateriaal tijdens professionaliseringsbijeenkomsten (binnen de onderwijssetting) of tijdens netwerkbijeenkomsten waaraan ook partners uit stagebedrijven deelnemen.

Aan de slag

Casussen Begeleiding

Onderstaande casussen over de studenten Has, Sanne, Inge en Inaya bieden verduidelijking en verdieping in het begrip van algemene kenmerken van passende individuele begeleiding van Entree-studenten. Zie Bijlage 1 voor een overzicht met toelichting op deze kenmerken.

Casus 1. Een goed beeld krijgen door betrokkenheid

Opeens valt het de docent op dat student Has vaak afwezig is. Het verbaast hem want Has begon het jaar zo enthousiast. In het eerste semester miste hij nooit een les en voerde hij altijd het hoogste woord. Hij was de gangmaker van de klas, het type student dat na de les altijd nog even blijft hangen om een praatje te maken. De docent appt Has maar krijgt geen reactie. Hij probeert te bellen maar er wordt niet opgenomen. Ook de vrienden van Has hebben al een tijdje niets meer van hem gehoord.

De docent besluit even langs de voetbalvereniging te lopen waar Has traint. De docent weet deze goed te vinden want hij heeft al een paar keer een belangrijke wedstrijd van Has bijgewoond. Has vond het altijd heel leuk als hij kwam kijken. Maar ook hier is Has niet te vinden. Dit betekent niet veel goeds.

De docent bespreekt zijn zorgen met zijn collega's. Een van hen raadt hem aan om te bellen vanaf een ander (onbekend) telefoonnummer. Het kan immers zo zijn dat Has zijn docent ontloopt. De docent besluit dit te proberen.

De telefoon gaat maar een keer over voordat Has opneemt. Has lijkt te schrikken als hij zijn docent hoort. Hij vertelt dat hij wil stoppen met school. Hij kan het er even niet meer bij hebben...Has breekt de verbinding en is daarna niet meer bereikbaar. De volgende ochtend verschijnt Has weer op school. De docent neemt Has mee naar de kantine en trakteert hem op een tosti. Terwijl Has deze haastig naar binnen werkt, komt het hoge woord eruit. Has is door zijn moeder op straat gezet. Zij heeft een nieuwe vriend die ook haar pooier is. Moeder is zwanger en wil haar zoon niet meer in huis hebben. Sinds een paar weken logeert Has bij vrienden of zwerft hij op straat. Has schaamt zich voor zijn situatie en wil het eigenlijk liever niet op school vertellen. De docent vraagt of hij het goed vindt als hij contact opneemt met instanties zodat zij samen een oplossing kunnen vinden voor de crisissituatie. Has vindt dit goed. De docent geeft aan dat hij blij is dat Has hem in vertrouwen heeft genomen en geeft hem complimenten voor het feit dat hij weer op school is verschenen. Ga er maar eens aanstaan, zo'n situatie...

Met professionele hulp, lukt het Has na verloop van tijd om zijn leven beter op orde te krijgen. Has kan nog steeds niet bij alle lessen aanwezig zijn maar de docent houdt rekening met zijn situatie. De docent legt zijn studenten uit dat wanneer zij hem meenemen in wat er speelt in hun privéleven, hij ze meer ruimte kan geven.

Discussievragen:

- Wat vind je van deze aanpak?
- Welke andere mogelijkheden zie jij in de aanpak van deze casus?
- Hoe ver ga jij in het tonen van interesse in de student/stagiair?
- Wij zagen in deze casus o.a. voorbeelden van aandacht schenken aan de relatie.
- Welke andere kenmerken van passende begeleiding zie jij hierin terug?

Casus 2. In kleine stapjes groeit het zelfvertrouwen van Sanna

In de lessen rondom loopbaan-oriëntatie geven studenten voor hun medestudenten een korte presentatie over wat ze leren op hun stage. Het doel van deze opdracht is hen te laten oefenen met het spreken voor een groep. Daarnaast biedt de oefening de mogelijkheid om in gesprek met klasgenoten en de docent te ontdekken wat ze al goed doen en wat ze nog kunnen ontwikkelen. Elke les komt een aantal studenten aan de beurt. De docent heeft hiervoor een indeling gemaakt.

Sanna staat ingedeeld voor les 3 maar wanneer de docent tijdens die bijeenkomst Sanna vraagt naar voren te komen en haar verhaal te presenteren, weigert ze. Sanna blijft stijf zitten op haar stoel. Wanneer de docent in haar richting loopt, trekt ze haar hoodie verder over haar gezicht en mompelt dat ze niets heeft voorbereid. De docent geeft Sanna de kans om haar presentatie een week uit te stellen.

Maar, ook die week wil Sanna niet presenteren, en de weken erna ook niet. De docent besluit Sanna apart te nemen en te vragen wat er aan de hand is. Sanna antwoordt niet. Pas wanneer de docent samen met Sanna aan de computer gaat zitten en haar vraagt iets in te typen over het geleerde en Sanna blijft staren naar het scherm, dringt het tot de docent door dat de opdracht onvoldoende passend is.

De docent vraagt Sanna of ze in het verleden iets heeft gepresenteerd. Dit blijkt het geval. Sanna heeft op de lagere school een spreekbeurt gehouden over gebarentaal en dit bleek een groot succes. De docent vraagt wat Sanna nodig denkt te hebben om ook de presentatie voor de loopbaanlessen een succes te laten worden. Sanna vertelt dat zij graag eerst een keer een presentatie zou willen houden over gebarentaal. Ze weet hier veel vanaf omdat ze op deze wijze met haar ouders communiceert. De docent gaat akkoord met haar voorstel.

In de eerstvolgende les geeft Sanna de presentatie. Ze is erg zenuwachtig en trekt haar hoodie weer half over haar gezicht. Ze durft niemand aan te kijken. De docent is van plan iets te zeggen over de hoodie maar besluit dit niet te doen. Daarentegen geeft ze complimenten over de expertise van Sanna.

Het zelfvertrouwen van Sanna lijkt te groeien en het lukt haar om de boodschap goed over te brengen. Het volgende semester durft Sanna het wel aan om iets te vertellen voor de klas over haar stage.

Discussievragen:

- Het kleiner maken van de opdracht en de nadruk leggen op wat Sanna goed doet is een voorbeeld van een progressiegerichte aanpak. Wat vind jij van deze aanpak? Hoe kan jij deze toepassen in jouw werksituatie?
- De begeleider wist aan te sluiten bij de behoeften van de student. Hoe pak jij dit aan in jouw begeleiding?

Casus 3. Inge krijgt inzicht in de gevolgen van haar gedrag

Praktijkbegeleider Barry opent het kantoor en legt informatiemappen klaar voor het inloopspreekuur van de wijk. Het verbaast hem dat stagiair Inge er nog niet is. Zij had beloofd er om 9 uur te zijn zodat ze samen alles konden voorbereiden voordat de wijkbewoners zouden binnenlopen. Rond kwart over negen ziet hij dat er een spraakbericht is binnengekomen op zijn telefoon. Hij luistert het af en hoort de schorre stem van Inge: 'Vanmorgen kwam alles er weer uit dus ik ga weer naar bed'. Barry zucht en mompelt: 'Dit is alweer de zoveelste keer dat Inge ziek is'. 'En aan haar stem te horen, heeft ze gewoon te veel gedronken'. Barry besluit een gesprek met Inge in te plannen zodra zij weer beter is.

Een week later zit Barry met Inge in zijn kantoor. Hij heeft een schema met de gemaakte uren (in het blauw) en verzuimde uren (in het rood) van Inge op stage voor zich. Hij schuift het blad naar Inge toe. Het schema is vooral rood. Hoeveel uren heb je nu stage gelopen en hoe lang zal je stage moeten duren als je zo doorgaat? vraagt hij aan haar. Uit ervaring weet Barry dat het vaak goed werkt om studenten zo helder mogelijk de gevolgen te laten zien van hun handelen. Veel absentie betekent langer stagelopen. 'Ik was ziek, daar kan ik toch niets aan doen', antwoordt Inge. 'Misschien niet', zegt Barry. 'Maar hoe kan ik jou straks beoordelen? Wat kan ik aan school vertellen als zij aan mij vragen hoe jij op de stage functioneert?' Inge kijkt hem geschrokken aan en begint te snikken. Barry laat haar uithuilen. Hij heeft ervaring met jongeren en weet hij dat er vaak meer aan de hand is als stagiairs niet op het werk verschijnen. Dat wil hij als eerste achterhalen.

Als Inge uitgehuild is, vraagt hij haar om een overzicht te maken van haar week-indeling. Hoe laat gaat zij naar bed? Wat doet ze als ze klaar is met stage etc.? Wanneer zorgt zij voor ontspanning? Hij vraagt haar dat aan het einde van de week bij hem in te leveren.

Aan het einde van de week staat Inge op zijn kamer met een schema in handen. Barry bekijkt het schema: op maandag tot en met woensdag gaat Inge vanuit stage direct door naar haar bijbaan bij de supermarkt. Daar werkt ze tot laat in de avond. Momenten om thuis te eten zijn niet opgenomen in het schema. Ze haalt wel wat onderweg. De andere avonden spreekt Inge af met haar huisgenoten. Dan kijken zij samen televisie onder het genot van bezorgmaaltijden en wijn. De huisgenoten hebben geen dagbesteding dus het wordt vaak laat. Barry vraagt aan Inge of zij denkt dat dit schema past bij iemand die zo snel mogelijk school wil afmaken. Inge begint weer te huilen. Tussen de snikken door verstaat Barry dat Inge zoveel werkt omdat ze het geld nodig heeft en dat ze geen nee durft te zeggen tegen haar huisgenoten als zij haar overhalen om samen te eten en te drinken. Eigenlijk vindt ze het niet eens gezellig, maar ze is bang om buiten de groep te vallen als ze 'nee' zegt.

Barry vraagt aan Inge hoeveel uren slaap zij nodig denkt te hebben om fit op te staan in de ochtend. Vervolgens vraagt hij haar om op te schrijven hoeveel geld zij verdient en wat zij uitgeeft. Misschien kan zij dan minder werken. Dat kan straks meegenomen worden in het schema. En die huisgenoten? Tja, het liefst zou Barry haar ergens anders laten wonen of coaching aanbieden om nee te leren zeggen onder groepsdruk. Maar zo ver kan hij niet gaan. Hij is al blij als Inge haar leven beter leert te plannen.

Discussievragen:

- Door haar zelf keuzes te laten maken, stimuleert de begeleider de autonomie van de student. Hoe stimuleer jij de zelfstandigheid van jouw studenten?
- Wat vind je van deze aanpak? Vind je het terecht dat de begeleider de student vraagt om inzicht te geven in haar privé leven? Hoe ga jij zelf mee om met de privacy van jouw student/stagiair?
- Wat verwacht jij van de invloed van jouw begeleiding? In hoeverre ga jij uit van veranderingen in het leven en gedrag van een student/stagiair?

Casus 4. Inaya zet door omdat haar mentor in haar gelooft

Inaya startte op zestienjarige leeftijd met de Entree opleiding na verschillende time-out trajecten te hebben gevolgd. Bij de start van de opleiding kende Inaya nog geen succeservaringen. Ondanks dat zij slim genoeg leek, lukte de Entree-opleiding in het begin niet. Inaya vertoonde volgens haar begeleiders veel negatief gedrag. Twee weken na de start van de opleiding verzuimde ze al veel lessen.

De mentor bleef betrokken bij Inaya en had elke week contact met haar jeugd-reclasseerder. Die gesprekken frustrerden Inaya omdat ze niets opleverden. Het gedrag van Inaya veranderde niet: ze kwam nauwelijks opdagen op school. Bij het leerbedrijf kwam ze een aantal keer te laat, waardoor ze niet meer hoefde te komen. Ze moest toen zelf een stage zoeken, maar dat lukte niet, en dat was erg demotiverend.

De mentor bleef Inaya kansen geven en contact zoeken: "ik bleef gewoon de gesprekken voeren. ik bleef bellen. Ik bleef afspraken maken".

Tot het moment, na bijna anderhalf jaar, er bij Inaya ineens "een belletje ging rinkelen". Ze had een stageplek gevonden en kwam elke dag naar school. Daarop vroeg de begeleider: wat maakt nou dat je bent veranderd? Inaya gaf aan dat het gevoel dat iemand echt in haar geloofde en niet heeft losgelaten doorslaggevend is geweest. Ondanks dat ze afspraken niet nakwam.

Na twee jaar is Inaya naar niveau 2 uitgestroomd.

Discussievragen:

- Deze begeleider wilde Inaya graag een succeservaring geven en deed hiervoor veel moeite. Hoe kijk jij aan tegen de intensieve betrokkenheid van deze begeleider?
- Zou jij dit ook doen? Waarom wel/waarom niet?
- Welke risico's of nadelen zijn verbonden aan een hoge mate van betrokkenheid? Hoe ga jij daarmee om?
- Waar ligt bij jou de grens hoeveel je investeert in een student?

Casussen Samenwerking

De drie casussen op de volgende bladzijden bieden verduidelijking en verdieping in het begrip van kenmerken van passende samenwerking rondom Entree-studenten. Voor een overzicht met toelichting op deze kenmerken zie Bijlage 2.

In de laatste twee casussen komt tot uitdrukking dat samenwerking ook minder rooskleurig kan verlopen. In de eerste is sprake van stoeve samenwerking, in de tweede zijn de begeleiders om de tuin geleid door de student. Uit beide casussen blijkt, op een heel andere manier, dat passende samenwerking ingewikkeld is en er geen garantie op succes bestaat.

Casus 5. Korte lijntjes tussen school en stage

Het is maandagochtend en stagebegeleider Melissa is vandaag extra vroeg naar het restaurant gekomen om de nieuwe stagiair Marije op te vangen.

Melissa heeft nog even getwijfeld of ze Marije wel zou aannemen na een hele geschiedenis over haar gehoord te hebben, maar zij kan mentor Harold moeilijk iets weigeren. Als hij naar haar komt met zo'n verzoek is hij meestal ten einde raad.

De mentor heeft de praktijkbegeleider vooraf ingelicht over eerdere stage-ervaringen, waarbij de student is weggestuurd. De student kwam vaak te laat, bleef soms zonder opgave van reden weg, gedroeg zich onverschillig of gaf haar begeleiders een grote mond. Ook had zij meermalen ruzie met klanten en begeleiders. Omdat de mentor het zwaar inzag gezien de eerdere stage-ervaringen en om een nieuwe stage toch mogelijk te maken, voelde deze zich genoodzaakt de praktijkbegeleider vooraf te informeren. Daarbij probeerde hij enerzijds de privacy van de student zo min mogelijk aan te tasten en anderzijds te zorgen voor een gedeeld beeld van de student met de praktijkbegeleider.

Melissa vindt dit type stagiair wel een uitdaging en Harold weet dit. Het is soms lastig een passende stageplek te vinden voor studenten. Het gaat vaak meer om de klik tussen stagebegeleider en de stagiair dan de werkzaamheden en dat is niet altijd te voorspellen. Een goed contact tussen mentor en leerbedrijf is dan belangrijk om in te schatten of de stagiair de juiste begeleiding kan krijgen. Zeker wanneer het gaat om studenten die veel negatieve ervaringen hebben met stageplekken.

Zoals verwacht verschijnt Marije de eerste dag niet op stagiair. Melissa ontvangt een appje waarin staat 'ik heb de metro gemist, ik ga het niet redden, sorry. Dit gaat hem niet worden.' Een half uur later weer een appje 'sorry ik kom helemaal niet meer, ov-kaart kwijt. Daarna weer een appje 'laat maar, zoek maar iemand anders'. 'Jullie hoeven mij niet meer'. 'Ik zoek een andere stage'. 'Bedankt, fijne dag, doe!' Melissa zucht, tja. Dit was natuurlijk te verwachten. Maar hier komt Marije niet zomaar mee weg, denkt ze. Dit pikt ze niet. En ze besluit direct actie te ondernemen. Ze belt mentor Harold en vertelt hem wat Marije haar heeft geappt.

Ze legt hem ook uit dat ze niet van plan is de stagiair te laten gaan en vraagt hem haar het telefoonnummer van Marije te geven. Ze legt uit dat ze contact wil opnemen met Marije en haar vertellen dat ze haar de eerstvolgende maandag gewoon weer verwacht. Harold is opgelucht dat Melissa Marije nog een kans wil geven. Hij belooft deze week ook nog even met Marije te gaan praten en haar uit te leggen dat dit een stageplek is die niet zomaar opgeeft en dat ook hij verwacht dat ze daar aan de slag gaat. Wat Melissa prettig vindt in de samenwerking met Harold is dat ze hem makkelijk kan bereiken wanneer er zich problemen voordoen met stagiairs en dat ze studenten hetzelfde pedagogische benaderen.

Discussievragen:

- In hoeverre is deze situatie voor jou herkenbaar?
- Deze begeleiders informeerden elkaar, hadden korte lijntjes en vonden dit belangrijk in de samenwerking. Hoe belangrijk zijn deze kenmerken voor jou in de samenwerking met andere professionals?
- Waar geef jij in de samenwerking met andere begeleiders nog meer aandacht aan?
- Hoe zorg jij ervoor dat je elkaar op het juiste moment weet te vinden?

Casus 6. Stille rondom Carlo

Carlo is een jongen die het prima doet bij zijn leerbedrijf. Zijn stagebegeleider Koos is tevreden, want Carlo komt op tijd, gaat goed om met de collega's en levert goed werk af. Op een dag vraagt hij of hij thuis mag lunchen in plaats van met de collega's samen op het werk, wat ze normaal altijd doen. Hij kan makkelijk op en neer met zijn auto. Koos vindt het eigenlijk niet de bedoeling, maar vindt het oké als Carlo maar weer op tijd terug op stage is. Maar Carlo komt niet terug. Die middag niet, en daarna ook niet meer.

Het leerbedrijf was blij met Carlo, maar Carlo zelf was er niet zo blij. Hij vindt het werk eigenlijk niet leuk, maar vindt het moeilijk dat op zijn stage te zeggen. Op school praat hij met zijn mentor en vertelt dat hij erg twijfelt over zijn studiekeuze. Kan hij niet beter een andere opleiding gaan volgen? Die beslissing valt al vrij snel en Carlo stopt met zijn stage.

Koos vraagt zich na die eerste middag af waar Carlo is gebleven. Hij heeft geen idee wat er gebeurd is. Hij ziet Carlo niet terug en hoort ook niks meer van hem. Omdat Carlo maar wegblijft, denkt Koos dat er op school wel een pittig gesprek met Carlo is gevoerd, door zijn mentor of iemand anders. Maar weten doet hij dat niet, want ook van school hoort hij niks. Als Koos er een paar dagen later naar vraagt aan school, hoort hij dat Carlo het werk niet leuk vond en dat hij van opleiding is gewisseld.

Dit soort dingen maakt het gesprek met school voor Koos lastig, want school is zo'n andere omgeving, dat is niet te vergelijken. Soms gaat de school wel een beetje te gemakkelijk om met bepaalde dingen, naar zijn idee. Terwijl de samenwerking tussen school en bedrijf volgens hem prima kan verlopen. Dat een student toch voor een andere opleiding kiest, dat kan natuurlijk. Een mismatch is niet altijd te voorzien. Maar dat hoor je toch te laten weten? Als school, en ook als student? En de school moet er toch achterheen dat de student dat laat weten? Elkaar op de hoogte brengen en houden is immers niet alleen professioneel gedrag, het is ook van belang om de motivatie van student, mentor én stagebegeleider te behouden.

Koos vindt ook dat school snel zegt dat ze niks kunnen afdwingen. Want er zijn toch ook afspraken die gemaakt worden tussen student, school en stage? Stage is uiteindelijk wel onderdeel van de opleiding. Dit soort dingen ergeren Koos. Hij heeft daardoor het gevoel dat het moeilijk is om met school op één lijn te komen over een aanpak. Een gesprek als: Goh, ik heb dit meegemaakt, en hoe gaan jullie daarmee om? Dat ga je dan niet snel aan. Maar achteraf gezien heeft hij er wel spijt van dat hij, behalve met de student, niet ook afspraken heeft gemaakt met school over beslissingen en verantwoordelijkheden en dat hij zijn verwachtingen over de samenwerking niet heeft uitgesproken.

Discussievragen:

- Waar ging het mis in de samenwerking tussen deze begeleiders?
- Waar liggen volgens jou de verantwoordelijkheden voor de voortgang van de stage in deze situatie? Bij de stagebegeleider, docent of student?
- Ben jij het eens met Koos dat school te gemakkelijk heeft toegegeven en de student meer had kunnen dwingen om de stageverplichtingen na te komen?
- Wat zou kunnen helpen om te komen tot een betere afstemming over pedagogische aanpak?

Casus 7. Frenk houdt iedereen voor de gek

Mariska kijkt uit het raam van het lokaal en ziet de studenten voor het gebouw staan. Ze roken, kijken wat verveeld voor zich uit en wisselen af en toe een woord met elkaar. Plotseling ziet Mariska een grote zwarte BMW de straat inrijden. De auto maakt veel lawaai; kapotte uitlaat, gierende remmen en luid getoeter. Frenk stapt uit met aan zijn arm zijn vriendin Sharon. Het groepje studenten loopt enthousiast op Frenk af. Frenk is niet vaak op school maar als hij wel verschijnt, dan wordt hij met open armen ontvangen door zijn medestudenten. Mariska begrijpt dit wel. Frenk oogt charmant, sociaal, slim, heeft altijd zijn woordje klaar. Als hij was opgegroeid in een ander milieu had hij het ver kunnen schoppen, denkt ze.

Even later zit Mariska samen met Frenk bij de directeur op de kamer. De directeur heeft Frenk bij zich geroepen omdat hij hem wil schorsen. Het bedrijf waar Frenk stage loopt heeft contact opgenomen met school, omdat ze bewijs hebben dat hij de mobiele telefoon van een medewerker heeft gestolen. Ze dreigen zelfs om de politie in te schakelen. Ook Mariska is op de hoogte gesteld van het 'incident' op stage en omdat zij goed op de hoogte is van zijn persoonlijke situatie, heeft ze aangegeven bij het gesprek te willen zijn. De directeur pakt het dossier van Frenk erbij en benoemt het vele verzuim, te laat komen en nauwelijks behaalde vakken. En dan dit nog...

Met veel moeite weet Mariska de directeur over te halen om Frenk nog een kans te geven. Hij heeft zo zijn best gedaan om afstand te nemen van zijn oude vrienden die met duistere zaakjes bezig waren. En als hij in de les zit, let hij goed op, stelt vragen en helpt medestudenten met opdrachten, benadrukt ze. Je weet toch wat er gebeurt met dit soort studenten als we ze wegsturen, voegt ze eraan toe. Na veel pleiten van Mariska, beloftes van beter gedrag door Frenk, geeft de directeur toe en loopt de zaak af met een sissser. Frenk krijgt nog een laatste kans. Mariska gaat opgelucht naar huis en neemt zich voor om de volgende dag direct op zoek te gaan naar een nieuwe stageplaats voor Frenk. Maar zo ver komt het niet. 's Avonds laat ontvangt zij een bericht van de reclasseringsambtenaar; Frenk is betrokken bij een overval en gaat terug naar detentie.

Discussievragen:

- Heb je zelf wel eens meegemaakt dat je dacht een goed beeld te hebben van een student/stagiair maar dat dit achteraf anders bleek te zijn? Welke verklaring heb je daarvoor?
- Gold dat toen ook voor andere betrokken begeleiders? Zo ja, tot welke conclusies of onderlinge afspraken heeft dat geleid?
- Welke signalen zie jij in het gedrag van Frenk waardoor jij tot een andere inschatting zou zijn gekomen of een volgende keer tot een andere inschatting kan komen
- Hoe zou jij dit hebben aangepakt?
- Wat zie jij als belangrijke lessen die je uit deze casus kunt trekken?

Bijlage 1. Algemene kenmerken van passende begeleiding

Kenmerk	Toelichting
Aandacht geven aan de relatie	Contact maken, oprechte interesse tonen in de student als persoon, vertrouwen schenken en empathisch zijn, dragen bij aan de kwaliteit van de interacties tussen begeleider en student. Een goede relatie tussen begeleider en student bevordert de betrokkenheid en motivatie van de student, wat het vooruitzicht op studentsucces verhoogt.
Een goed beeld krijgen	Weten wat de capaciteiten, interesses en leerstijl van de student zijn, wat deze kan en wil leren. Zicht hebben op eventuele persoonlijke omstandigheden die het leren, naar school gaan en stagelopen, kunnen belemmeren. Moeite doen om de student persoonlijk te leren kennen. Een goed beeld hebben van de student zorgt ervoor dat de begeleiding beter aansluit bij de behoeften van de student.
Inspelen op behoeften	Met gedrag en acties flexibel en alert inspelen op de specifieke situatie en achtergrond van de student en variëren in de begeleiding. De begeleider past de begeleiding aan aan de behoeften van de individuele student, het moment en de context.
Verwachtingen uitspreken	Heldere en realistische doelen stellen, concrete verwachtingen uitspreken en verduidelijken. Afspraken maken met de student over tussenstappen en het tijdpad van de doelen en deze afspraken monitoren. Dit kan helpen bij het motiveren van de student en het vergroten van diens gevoel van controle over het eigen leerproces.
Toegankelijk en laagdrempelig zijn	Aanwezig en bereikbaar zijn voor makkelijk, informeel en frequent contact. Zowel gepland als ongepland beschikbaar en bereikbaar zijn.
Autonomie bevorderen	Door de autonomie van de student te bevorderen, leert deze eigen keuzes te maken en de consequenties daarvan in te zien. Dit kan door de student in kleine, realistische stapjes steeds meer verantwoordelijkheid te geven in werkzaamheden op stage en opdrachten voor school.
Positief en progressiegericht benaderen	Een positieve en niet-oordelende benadering volgen in de wijze van feedback of instructie. Motiveren van de student en het geloof in de student blijven uitstralen. Dat betekent ook fouten toelaten en tijd maken om successen te vieren. Een progressiegerichte benadering richt zich op het waarderen van kleine stapjes vooruit, wat kan helpen bij het vergroten van het zelfvertrouwen en de motivatie van de student. De nadruk ligt op successen en kwaliteiten en niet op wat (nog) niet goed gaat.
Vasthouden aan doelen	Vasthouden aan doelen, volhouden ook al is het contact met de student moeizaam of komt deze afspraken niet na. Entree-studenten begeleiden vergt uithoudingsvermogen. Volhouden in de begeleiding, vasthouden aan de doelen en aan het contact met de student, ook bij grotere of kleinere tegenslag, is niet gemakkelijk. Studenten verdienen (bijna) altijd een tweede kans. Overleggen bij twijfels en steun zoeken bij een collega-begeleider kan helpen om het niet op te geven.

Bijlage 2. Kenmerken van passende samenwerking

Kenmerken passende samenwerking	Toelichting
Informereren	<p>Elkaar op tijd én voldoende informeren over voortgang en eventuele belemmeringen via vaste contactmomenten en informeel contact.</p> <p>Een beperkt aantal sleutelfiguren en een stabiele kern van begeleiders draagt bij aan snelle en effectieve communicatie.</p>
Vormen van een gedeeld beeld	<p>Een gedeeld beeld van de student onder de betrokken begeleiders is nodig voor een passende (pedagogische) aanpak op stage en school.</p> <p>De student beslist welke informatie deze wil delen met de begeleiders over persoonlijke omstandigheden die de studie of stage kunnen beïnvloeden, bijvoorbeeld via een zelfgeschreven handleiding.</p>
Aansluiten bij leerbehoeften en interesses student	<p>Nagaan via inbreng van zowel student, praktijkbegeleider als mentor of de stageplek aansluit bij de behoeften en interesses van de student en of de begeleiding passend is. Doel is dat de student zo ruim mogelijke leerervaringen kan opdoen.</p>
Pedagogische aanpak	<p>Overleggen over de pedagogische aanpak en begeleidingsstijl die de begeleiders aanhouden, waarbij het belang van de student altijd voorop staat. Bespreken van elkaars verwachtingen over studentprestaties en -gedrag.</p>
Regie en verantwoordelijkheid	<p>Verhelderen wie welke taken en rollen in de begeleiding vervult. Afspreken wie de regie voert, wie welke beslissingen neemt, wie het initiatief neemt en wie de eindverantwoordelijkheid draagt. Dit ook met de student bespreken.</p>
Deskundigheid	<p>Bespreken en benutten van elkaars kennis en expertise over de Entree-studentendoelgroep, respecteren van elkaars verschillende blik. Waar nodig inschakelen van interne of externe experts en/of betrekken van personen uit andere disciplines.</p>

